

**Deductie van de Staten vanden Lande van Utrecht:
behelsende de onmogelijcheydt van deselve provincie tot het
fourneren van hare quote ofte supporten van eenige lasten in
d'aenstaende staet van oorloch, mitsgaders de redenen, waer-
omme de gemelte provincie**

<https://hdl.handle.net/1874/234932>

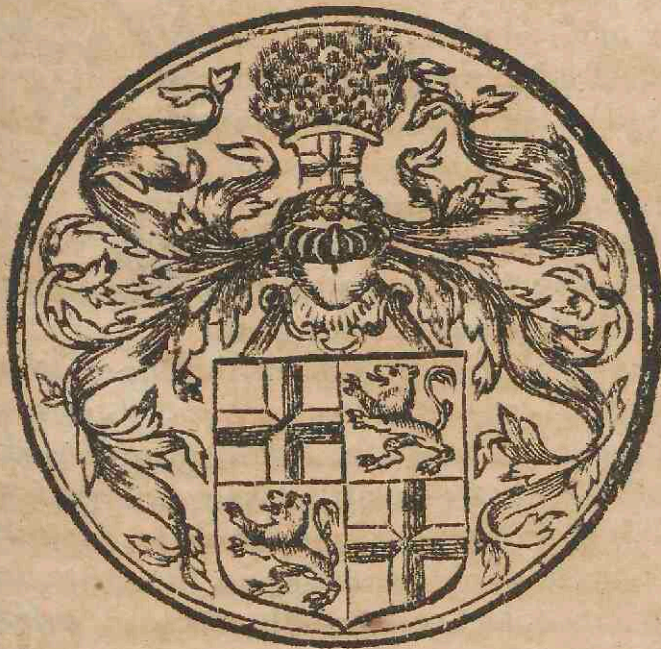
DEDUCTIE

Van de

Staten vanden Lande van

Utrecht, behelsende de onmogelijcheydt van deselve
Provincie tot het fourneren van hare Quote ofte
supporten van eenige lasten in d'aenstaende
staet van Oorloch:

Mitsgaders de redenen, waer-omme de gemelte Provincie,
in dese hare soo ongeluckige ende Calamiteuse toestandt, voor als
noch, vande selve, soo ordinaris als extra-ordinaris Lasten,
behoorde te worden ge-excuseert.

TOT UTRECHT,

Gedruckt by *Willem van Paddenburgh*, Ordinaris Drucker
der Ed: Mog: Heeren Staten's Landts van Utrecht, 1674.

DEDUCTIE

Van de

Staten van het Land van

Utrecht, behelzende de ommekeer van de

provincie tot het koninkrijk van Nederland

in het jaar van ons liefs heren 1713

door de Staten van het Land van Utrecht

TOT UTRECHT

Gedruckt by Willem van Paderborn, Ordinaris Drucker
der Bat. Mogt. in der Stadt van Utrecht, Anno 1713

DEDUCTIE

Van de

Staten vanden Lande van

Utrecht, behelsende de onmogelijcheydt van deselve Provincie tot het fourneren van hare Quote ofte supporten van eenige lasten in d'aenstaende staet van Oorloch:

DE Staten van den

Lande van Utrecht, van outs, ende met den beginne deser Republijcque, hier meer ter herten hebbende genomen, als het welvaren van hare Provincie en goede Ingesetenen van dien, mitsgaders het handhavenen van de gemeene ende dier-gekochte vryheyt met goed en bloedt in alle voorvallen

ende occasien te admitteren, selfs tot den Jare 1672. wanneer met alle yver, ende buyten haer vermogen, jatot verwonderinge van hare Bondgenoten selfs, soo considerable consenten gedragen, en soo merckelijcke sommen ter Generaliteyt zijn in-gebracht; Connen jegenwoordich in dese hare ongeluckige constitutie, en calamiteusen toestant, niet ledigh staen, deselve hare Bondgenoten in alle serieuze termen voor te dragen, het verval harer Provincie, ende de bekend~~en~~ oorfaecken, waer nyt die is comen te resulteren, om

alsoo

also in 't oogh van yder een, ende vande gansche Republi-
que te vertoonen, de onmogelijckheyt die sy hebben tot
het fourneren van haer quote in den Staet van Oorloch, of
supporteren van eenige lasten diens aengaende, als mede
het weynich recht, equiteyt ende justicie, die de Bond-ge-
noten hebben, haer het selve jegenwoordich, ende in dese
tijd te comen vergen, veel min dat sy alleenigh ende buyten
het selve, nevens de Provincien van Gelderland ende Over-
Yffel souden moeten opbrengen ende betalen alle sodanige
sommen van penningen, als in den accoorde en Alliancie
met sijne Churfurstelijcke Doorluchtigheyt van Branden-
burch stonden begrepen.

Want behalven de onmogelijckheyt van het selve, ende de
weynich redelijckheyt in het een ende 't ander vervat, heb-
ben sich de Bondt genoten alleenlijck te erinnern wat in
voorgaende tijden, ende diergelijke occasien is geschiet,
ende hoe de Provincie van Utrecht, sich altijt, en met ver-
schoninge van anderen heeft ge-evertueert.

Als hebbende van den Jare 1586. tot 1595. toe, ne-
vens de Provincien van Hollandt, Zeelandt ende Vriesslandt,
die alleen contribuerende Provincien geweest, die tot ver-
val der gemeene saecken, aen-dringende noot der Vyand-
dragen ende gecontribueert, ende de na-buerige Provincien
ende Geassocieerde Landt-schappen, niet alleen door hare
Wapenen ende liberael geven geconserveert, maer deselve
oock daer na uyt oorsaeck van haer onmacht ende verval,
geerne van de generale Quote geeximeert ende verschoont.

Gelijck de Provincien van Gelderlande, Over-Yffel,
Stadt

Stadt ende Landen, oock van gemelten Jare 1586. tot 1595: door haer onvermogen, van alle petitien van den Raet van Staten, repartitien ende generale consenten sijn geeximeert ende verchoont gebleven.

Als mede even van te voren, de Provincie van Vlaenderen selfs door uytspreeck van wijlen den Heere *Prins Willem*, Hoog loffelijcker memorie, ende uyt merckelijcke redenen van onvermogen, buyten den generale Omflach ende Staet van Oorloch wierde gehouden.

Ende de Stadt van Groeningen na dat deselve vijftien Jaren in de macht der Vyanden was geweest, ende geduerende die tijdt niet te-min in Neeringe ende wel varen genoegh hadde gefloreert, is echter na hare Reductie ende na deselve met goet ende bloet der vier alleen contribuierende Provincien in den Jare 1594. wederaenden Staet was gehecht, vande ordinaris petitien ende lasten daer aen specterende, ge-excuseert.

Gelijck oock mede gemelte Provincie van Stad en Landen inden Jare 1596. op den staet van Oorloch zijnde gestelt, sich op haer onvermogen beroepende, oock altijd weygerich is gebleven daer-inne consent te dragen.

Welcke gewoonte ende practijc in alle Republijcquen, soo aan dese als nabuyrige volckeren, altoos ende onverbrekelijck wort geobserveert ende onderhouden, ende de Leden van het gemeene beste, door Oorloch sijnde bedorven, of anders in verval geraeckt, altijd voor eenige jaren van de generale lasten verchoont, uyt insicht ende politijcque redenen, om haer daer nae tot het contribuieren voor

de gemeene faeck soo veel te meer, bequaem ende capabel te maken.

Ende alhoewel de Statenvan Utrecht met reden het selve van hare Bondt-genoten hadden verwacht 't geen in voortijden aen haer was geschiet, ende gewoonte en geduyrigh gebruyck was mede brengende, hebben sy niettemin tot haer leetwesen verstaen, sulcx anders te sijn opgevat, ende niet in consideratie te comen, en sy also geneceffiteert hare defensie; ende het ongelijck haer hier in aengedaen, mitsgaders de onmacht ende bedroeft verval harer Provincie verder voor oogten te stellen.

Het recht nu ende gewoonte in diergelijke voorvallen gebruyckelijck, en zelfs onder de Bondt genoten gepractiseert, dus zijnde gepremitteert en vast gestelt, stonde boven het selve nader te considereren: Eerstelijck het recht 't geen de vier Provincien van Hollandt, Zeeland, Vriesslandt, ende Stadt ende Landen hebben, om de Provincie van Utrecht te kunnen trecken inde lasten der Generaliteyt, en dan verder de onmogelijckheydt ende absolute onmacht der gemelte Provincie in het te kunnen op-brengghen harer quote te representeren.

Voor 't eerste, is immer vast en kennelijck, en kan by niemant der Bondt-genoten selver worden geinficieert, dat de Provincie van Utrecht boven alle andere, in 't dragen van Provinciale Consentent, en prompt furneren vande gerequieerde geldt-middelen, ten Comptoire der Generaliteyt, heeft uyt-gestoken, oock dat alle Provincien ten-achteren zijnde, sy noyt een stuyver schuldich is gebleven, blijcken de

deuyt al de consecutive omslagen, nu soo lange Iaren achter den anderen gedaen.

Dat by deselve Provincie de staten van Oorloch van den Jare 1671. en 1672. in de hoochdringende noot van het Vaderland genoegsaem reelijck en metter daed voldae en betaelt sijn, wesende deselve promptitude, oock genoegsaem het eerste begin van het verval der selver Provincie.

Dat in tegendeel hoochgemelte Provincien van Holland, Zeeland, Vriesland, ende Stad ende Landen, over de voorsz. jaren verscheyde millioenen schuldich sijn gebleven, waer van niet ter Generaliteyts Comptoiren is gecomen. En also tegens de gemelte Provincie van Utrecht, soo merckelijcke somme hebben geprofiteert en behouden.

Dat nu in alle Republijcquen, Unien ende geassocieerde Land-schappen, de Leden van dien in een generalen omslach van contributien, en gedane petitien eerst in hare respectieve quote moeten worden vergeleken en egael gestelt, eer men op nieuw een Provincie, die van tevoren alles heeft afgedaen, 't geen anderen noch schuldich sijn gebleven, soude connen beswaren.

Dat boven-gemelte vier Provincien dieavolgende, mer de Provincie van Utrecht eerst moeten liquideren, hare respectieve quotes rescontreren en effective by het manquement van 't een ende 't ander tot egalisatie procederen.

Sonder in 't minste bevoeght te wesen de Provincie van Utrecht, eerder in den Staet van Oorloch aen te slaen ofte in de lasten van de Generaliteyt te trecken.

Soo naer beschreven ende publijcque wetten, ende in alle Republijcquen geintroduceerde Costuymen, de Bont-gentien in een verbond en societeit sijnde, malsander tot verval van gemeene lasten, niet eerder connen aanspreken, voor dat yder sijn contingent betaelt hebbende, sy alsoo effectivelijck met den anderen sijn vergeleken.

Uyt welcke redenen onwedersprekelijk volght, dat hooggemelte vier Provincien alvorens met de Staten van den Lande van Utrecht moeten liquideren en egael sijn, en dienvolgende met geen fundament, equiteit ofte justicie, deselve in de te makene Staet van Oorloch connen aanslaen ofte betrecken.

Comende verder tot het onvermogen en deplorabel verval der Provincie van Utrecht, konnen de Staten der selver Landen, niet als met innerlijke beweginge van hartelijke droefheyt aenschouw maken op de ongelucken haer ende de verslagene Ingesetenen der selver Landen, soo consecutivelijck overgecomen, en waer van sy de bittere slagen niet alleenlijck noch gevoelen, maer sonder Gods genadigen zegen ende miraculeuse toevloet sijner gratien, nimmermeer ofte ten minsten in lange jaren niet sien te boven te comen.

Sy schrieken selfs, wanneer maer gedacht wordt op de miserien, waer in deselve hare ongeluckige Provincie is geinvolveert, ende in so korte Jaren van so florissante staet tot soodanich verval ende onmacht is gekomen, dat deselve naeuwelijcx met de pen uyt te drucken is, ofte te experieren.

Hebbende beproeft al't geen de toorn van God Almach-tich,

tich, ende sijn rechtveerdige en langh geterghde gramschap, over Landt ende Volkeren kan uyt-storten, ende vervolgens de Bondgenoten sal werden aengewesen, om te doen sien of een Provincie in soo een staet sijnde, behalven als voren, tegens recht ende reden met nieuwe beswaernis ende lasten van Oorlogh, voor alsnoch kan werden geaggraveert.

De Belastinge van de Jaren 1671. ende 1672. (als wanneer de selve Provincie boven haer vermogen, ende vry meer als hare Bondgenoten, inden Staet van Oorlogh wierde aengeslagen) sijnde geconsenteert, heeft deselve tot betuyginge van haer gewoone yver, tot bewaringe der gemeene saeck, ende tot weeringe van soo gevreesde Vyanden, alles ter wereldt gedaen, om de gerequireerde Capitalen te berde te brengen, met excessive beswaernis haerer Ingesetenen, ende met een extraordinaris negotiatie van ongeveerlijck vijftien tonnen Gouts, welcke penningen ten behouwe van de gemeene saeck, promptelijck ende met allen yver sijnde gefurneert, oock aenstondts tot bewaringe van het Vaderlandt, ende het besetten der Frontieren van dien sijn geemployeert geworden.

Naer welcke eerste slach, de Finantie der selve Provintie niet weynigh extenuerende, volghde het bedroefde ende luctueus doorbreecken der Fransche wapenen, in het hert van het Vaderland, ende de occupatie van de Vyand over de heele Provintie, dewelcke r sedert Junij 1672. tot November 1673. genoegsaem als een Stoel van Oorlogh is geweest, ende de meeste macht des Conincks, met de leste sluyver, ende met het bloet soo men seght harer Ingesetenen moeten sustenteren.

Door welcke occupatie, alles verlaten, Boeren ende Opgesetenen ten platten Lande verjaeght, de Huysen ende Goederen
 B geplon-

geplondert, all' het Beestiael ghepilleert, ende geruineert, het Coorn rijp ende onrijp tot fourage van Peerden geemployeert, de Provincie van Utrecht in een slach deed gevoelen, wat sy vorder van haer ongeluck hadde te verwachten.

Naer het verderf van het Land, volghde de ruine van de Steden der Provintie int generael, ende de Ingesetenen van dien, ende eerstelijck met het ontblooten van 't geen noch overig was in de Provinciale casse tot 181900.

Naer het gereede gelt, een maendlijcke schattinge tot sustentatie van de Militie, gevercht, ende op pene van militaire executie afgedwongen, als voor de Maent van October

75000

Voor November ende December by forme van tien Jaren Haertsteden, de somme van

250000

Welcke somme oock de goede Ingesetenen op de rigourenste, ende cruellste maniere afgedwongen ende gehaelt sijn.

Gelijck mede voor de Maenden van Januarij, Februarij, Meert, ende April, gemelte Provintie tot betalinge van 115000 gulden is gedwongen geworden.

Ende voor de laetste Junij tot

185000

De Stad van Amersfoort int particulier eerst op 30000 gulden, ende daer na weder op 45000 gulden, ende noch eens in de 20000 gulden geschat, ende 't geen d'andere Steden, als Rhenen, VVijck te Duerstede, ende Montfoort, hebben moeten contribueren, komt boven het geloof, ende de macht van soo kleyne districten ver te passeren.

De

De Provincie also tot het laetste sijnde uytgeput, ende de Vy-
andt op de nedergeslagen gemeente niet meer wetende te plon-
deren, quam het verlaten van dien, ende het afcopen van de
brand-schar voor 450000. met welke somme de Provincie
oock noch is beswaert, ende niet als met groote moeyte en be-
swaernisse van de Gemeente sal connen werden ontheft.

Welcke sommen, hoewel een groot Capirael bedragende,
ende regens de welke de Provincie geen ofte weynig incomen
heeft gehad, comen noch niet te pas met het geen daer en bo-
ven is betaelt ende geleden, ende het welck met geen sommen
can werden begroot ofte uytgedrukt, als alleenich met het
verlies van alles.

Ordinaris Impositien, ten behoeve vandé Fransén over de
maenden van November ende December 1672. uytgeslagen ende
in andere maenden, ten behoeve van 't gemeen weynich inge-
comen.

Redemptien van de huysen der absenten.

Ruine en verlos van alle Meubilen niet geredimeert ofte af-
gecoft.

Maendelijcke contrebutionen, over de respectieve Dorpen,
op pœne van branden ten platten Lande,

Betalinge van ontalliche Sauvègardes, soo op Dorpen
ende particuliere huysen geleyt.

Her maken van Corps de Guardes, Sentinel-huysjes, Ca-
potten, vier en licht, Ameublementen, Tractementen en ver-
eerin-

eringen, ende verscheide andere dingen, een ongelooflijke
somme monterende.

Doorbreken van Dijcken, ende innundatiën van Landerijen.

Het vierde part van alle uytgaende en incomende Waren,
of de waerdye van dien in gelt, het betalen van passepoorten,
ende andere ontallijcke dingen die qualijck te bedencken sijn;
konnen de Bond-genoten doen oordeelen in wat Staet de Pro-
vincie, ende het incomen van dien op het vertreck der Fran-
schen is gebleven.

By dit verlies de Provincie door den Vyandt aengedaen,
quam noch te accederen, de onwaerdeerlijcke schade door de
eyge Bond-genoten haer veroorsaect.

Dat bedroefden *interregnum* t'sedert November. 1673. tot
den 16. Aprilis 1674. als wanneer alles stil stond, ende Regee-
ringe der Provincie sijnde geschorst, oock de Impositien ende
incomen van dien een merckelijcke krack hebben gecregen.

Gelijck oock geen cleyne schade ende verlies de Provincie
heeft toegebracht het verpachten by die van Holland over ver-
scheide Landen, Dorpen ende Heerlijkheden der gemelte Pro-
vincie gedaen.

Als mede de ordre tot het doen inunderen van een groot
gedeelte der Landeryen, door het welcke oock de Provincie
van de vruchten van dien voor desen jare niet alleen is gefru-
streert geweest, maer daer en boven oock de Comptoiren en
gemeene incomsten der Provincie hebben moeten missen, twee
van de considerabelste revenues, namentlijck het Hoorn-gelt
ende

ende de ontgrondinge, jaerlijcx vry meer als hondert duysent gulden monterende.

Naer alle welcke geleden schaden naer soo veel ruinen door vyanden ende vrienden aengedaen, de Staten van Utrecht ten langen lesten dachten te respireren, een weynich haer adem te scheppen, ende allencxkens met gedult patientie ende goede mefnage haer verlore faecke te redintegreren.

Als wanneer door Gods Almachtige hand een schrickelijck onweer ende tempeest sijnde ontstaen, de reets begonnen hoop plotselingh neder quam te smijten.

Ende noch qualijck verresene ende verlostte Provincie, door het verlies van Kercken ende Toorens, om verre wayen van Huysingen ende bouwingen ten platten Lande, bederf van Coorn, Beestiael ende anders, weer in de uysterste ongelegentheyte quam te brengen.

VWat macht ende middelen dese nu soo ter neergeslagene Provincie can hebben om mede in de lasten der Generaliteyt te betalen, kan yder uyt het voren gededuceerde, hand-tastelijck sien ende oordeelen.

Ende hebben oock de Heeren Gecommitteerdens het *inter regnum* by wonende, wel gesien ende doorsnuffelt, wat de Finantie deser Provincie conde lijden, ende in wat verval deselve was gebracht, ende waer van haer Ho: Mo: soo by monde als Missive goede kennisse is gegeven.

Uyt alle welcke redenen, de Staten van deselve Provincie niet willen hoopen veel minder van hare Bondgenoten
ver.

vertrouwen, dat deselve tegens soo notoirlijke onmogelijck-
heyt, verder tot hare beswaernis ter Generaliteyt souden
trachten te urgeren.

Te meer terwijl het selve is strijdende tegens de gereci-
piceerde practijcq in alle Republicquen, ende onder Bondge-
noten geobserveert, waer van hier voren exempelen sijn
aengewesen.

Mitsgaders tegens het recht van d' eene Provincietegens
d' ander, die niet eerder connen ofte behoorde te werden
beswaert, voor dat yder in haer respective quoten, effecti-
velijck waren geëgaliseert.

Dat daeromme ende uyt die oorsake deselve hare Bondge-
noten geen verder instantie diensaengaende behoorde te
maecken noch de Provincie van Utrecht door het urgeren
van dese onmogelijke last, misschien voor altijd onbequaem
maken, om ten behoeven van de gemeene saeck te connen
contribueren.

Daer in tegendeel indien deselve jegenwoordich voor
eenige jaren van den Staet van oorloch, ende lasten daer
aen speeterende wierde geeximeert, sy onder Gods genadi-
gen legen haar aessem scheppende, weder bequaem sou con-
nen werden gemaeckt om met deselve yver en promptitude
als voor henen hare quote te betalen, en voorts alles ten be-
hoeve, en welvaren van 't gemeene beste op te stellen, ende
onvermoeyelijk toe te brengen.

(15.)

Aldus gedaen ende gearresteert ter Vergaderinge van wel-
gemelte Heeren Staten vanden Lande van Uytrecht, desen
27. November. 1674.

Was gearapheert

P. Ruysch, vt.

Onder stonde,

Ter Ordonnantie van welgemelte mijne
HEEREN de STATEN.

Ende was geteeckent

J. V. LUCHTENBURGH.

*Hebbende op 't spatium een gedrucke
Cachet in Rooden Wasse.*

05418

Alte...
Gemeinte...
28 November 1874

P. Ruyck, v.

Ouder...
Ouder...
Ouder...

Te Oorloans...
HARRIN DE STATEN

...

J. W. L. UCHTERBURGH

...

na dat de 3 leden het Concept toulilia
 door daar soo soog door de ser rduwoude
 van geroent was dat het seve de grote
 bruidsgap ontrent de bout gnoos soude
 rhy bas mynwillig is erupanz acuz
 nous was is ad sijn soofst mitz
 lye gde fereert was de skidring
 van de magistraat myt de dde ghal
 is by afc lert van raat or radd
 ad rogents binus tyto de abroente
 in deeling is skidring mitz lye
 de 2 er de leden

me is alles alle 3 taar de proclougat
 of de sandring van der de lid
 alles blybende het 2 ad bitam
 is de by er nize proctar jaarlye
 de skidring myt de dde ghal

deze omittende met de fard als het
in de generaliteyt of de deere
danne die hem met onaanvaam
sonder syn acte by bevolg die
met de boone ~~at~~ andere rolle
gus abroent ~~de~~ mogne hie de
ruig de ~~ruide~~

de raatgeng in het provinciaal
de vitam doz by de lert

mede dat alle militaire garris
vacant warden so in A. de
als daar buyt so lunde worden
abroent dat ~~de~~ als syn soogst
alles ~~de~~ ~~de~~ ~~de~~ ~~de~~

alsoo gaf het licht ~~in~~ ~~de~~ ~~aan~~ ~~de~~
 tusschen my willeig en vanig wijd dat
 sy soo lang in t'besit sadder bewaert
 dienende tot es spiegel voor andere
 probantia is t'ed
 is sadder de rozenroos niet dan lart
 is er is sed middel om jaar t'uni
 die vrucht is bekend dat t'and
 dan by bedde gijn t'
 is door hie sozert is t'and er t'
 maak es pensionaris per t'et

predikes van sijn predicant
 over de inder ghebede wesen
 is dat sy al in stad fonderen d'over
 moet order dat sy gadt
 dit moet gont man
 menen de swaert d' de spite sijn
 zovallen

